

# Argumenten, kommun för kommun

Innan granskningen publicerades fick varje bedömd kommun se sin egen bedömning och ombads rätta oss. 30 kommuner svarade. De flesta svaren var kompletteringar — nya handlingar som prövats mot punkterna. 5 av svaren innehöll en invändning mot själva bedömningen, och de står här med kommunens egna ord och vårt svar på var och en. Ingen invändning är borttagen för att den är obekvä, och på två punkter har kommunen rätt och vi fel.

## VAD SOM ÄNNU SAKNAS HÄR

Ytterligare 6 svar innehåller en invändning som ännu inte fått sitt svar i den här delen: **Avesta, Håbo, Knivsta, Ludvika, Perstorp, Ödeshög**. De är inte borttagna och de är inte avfärdade — svaret är inte skrivet än. Det läggs in med kommunens namn när det är det. **Noterat av oss själva den 23 oktober 2026**, vid en genomgång av om granskningens egna påståenden om sig själv fortfarande stämmer.

## DEN INVÄNDNING SOM VÄGER TYNGST

Den starkaste invändningen är inte att vi läst fel. Den är att det inte finns något krav på att kunna visa det vi frågar efter. **Flera kommuner har rätt i det, och det är granskningens hela poäng: en rättighet som ingen behöver kunna visa att den uppfyllts är inte kontrollerbar för den som har den.**

## DE TIO PUNKTERNA ÄR ER MODELL, INTE LAGENS KRAV

Den vanligaste invändningen, och den som väger tyngst. Fyra kommuner för fram den oberoende av varandra.

### ARJEPLOG

„Det finns exempelvis inget uttryckligt krav i 4 kap. skollagen på att en huvudman ska ha:”

**Vårt svar.** Riktigt. Det har granskningen aldrig påstått. De tio punkterna är härledda ur läroplanens och skollagens krav och prövar om huvudmannen kan visa att de uppfylls — inte om huvudmannen brutit mot tio separata paragrafer. Att skollagen inte föreskriver formen för dokumentationen är sant, och är en del av iakttagelsen snarare än ett svar på den.

### STORUMAN

„Vi delar därför inte bilden att arbete med barns rörelse saknas. Däremot saknas de särskilda styrdokument, målvärden och uppföljningsstrukturer som efterfrågas i er granskningsmodell.”

**Vårt svar.** Den första meningen är inte omtvistad: granskningen påstår inte att arbete saknas. Den andra meningen är exakt vad bedömningen säger. Kommunen och granskningen är alltså överens om sakläget och oense om vad det betyder.

---

## BÅSTAD

„Vi skapar förutsättningar för barnen att röra sig det gör vi, varje dag och flera gånger om dagen!”

**Vårt svar.** Det kan mycket väl stämma, och granskningen motsäger det inte. Frågan den ställer är en annan: kan någon utanför verksamheten kontrollera att det sker? Svaret för Båstads del är att det inte går att göra på kommunens egna handlingar.

---

## NI HAR LÄST FEL, ELLER PRÖVAT FEL SAK

Invändningar som gäller vad vi tittat på och hur skalan är byggd. Två av dem har kommunen rätt i.

---

## ARJEPLOG

„Arjeplogs kommun har en kommunal förskola. Någon intern jämförelse mellan flera kommunala förskolor är därför inte möjlig.”

**Vårt svar.** Kommunen har rätt, och invändningen träffar modellen och inte kommunen. Punkt 8 kan inte tas av en huvudman med en enda förskoleenhet, hur väl arbetet än bedrivs. Det gäller fler små kommuner än Arjeplog, och det är en begränsning i skalan som granskningen redovisar här i stället för att låta den stå tyst.

---

## HALLSBERG

„Det verkar inte som att ni har tagit del av verksamheternas planer.”

**Vårt svar.** Vi har tagit del av dem. De provas inte, och det är med avsikt. Skalan mäter vad huvudmannen kan visa på huvudmannanivå. En plan som gäller några av kommunens förskolor visar inte att kravet uppfylls för de övriga, och det är hela skillnaden punkt 1 provar.

---

## NORRKÖPING

„Utbildningskontoret har enbart tagit ställning till er begäran om allmänna handlingar och meddelat att en del av handlingarna inte finns. Det är inte detsamma som att uppgifter inte redovisas.”

**Vårt svar.** Kommunen har rätt och vi ändrar formuleringen. Att en handling inte finns är något annat än att kommunen underlåtit att redovisa, och vår text läses som det senare. Rättelsen gäller inte bara Norrköping utan varje kommun där samma formulering använts.

---

## KOMPLETTERINGAR SOM ÄNDRADE EN BEDÖMNING

Tre kommuner lämnade in en handling som flyttade en punkt. Så är det tänkt att fungera.

---

## ÅRJÄNG

„Vi vill rätta vår tidigare uppgift om att ingen fortbildning med tema motorik och rörelse genomfördes under läsåret 2025/26.”

**Vårt svar.** Kommunen rättar sig själv, utan att vi bett om det. Den bifogade uppdragsbeskrivningen gav punkt 1 och punkt 3. Fortbildningen gav inte punkt 9: en pedagog per avdelning deltog och fick i uppdrag att föra innehållet vidare, vilket inte är detsamma som att all personal fått den.

---

## DEGERFORS

„Rutinen visar att rörelseaktiviteter blir återkommande under dagen då den ska vara både planerad och spontan.”

**Vårt svar.** Läsningen håller. Kommunens egen rutin anger planerad och spontan rörelse dagligen, vilket är mer än ett tillfälle under dagen. Punkt 2 ändrades från nej till ja.

---

## STAFFANSTORP

„Alla mål följs upp av nämnden på analysgrupp förskola, två gånger per år.”

**Vårt svar.** Nämndens analysgrupp förskola är ett organ på huvudmannanivå och uppföljningen är knuten till det. Punkt 6 ändrades från nej till ja.

---

## KOMMUNER SOM BEKRÄFTADE VÅR LÄSNING

Bekräftelser redovisas på samma sätt som invändningar. Annars vore urvalet vårt.

---

## OSBY

„Ovanstående citat överensstämmer med att rörelse är ett av de övergripande fokusområden för förskolorna i Osby kommun.”

**Vårt svar.** Bekräftar läsningen på den punkt där vårt eget material pekade åt två håll.

---

## SÖDERHAMN

„Fråga 1-9 stämmer. Fråga 10 förstår vi inte vad som menas.”

**Vårt svar.** Bekräftelse på nio punkter, och en befogad invändning mot den tionde: frågan om en åtgärd som följer av en uppföljning är den som flest kommuner uppgett att de inte förstår. 4 av 251 har tagit den.

---

## FALUN

„Vi har inget styrdokument på Huvudmannanivå men det finns med i Läroplanen för förskolan så rektorerna har ett ansvar att följa upp det i sitt kvalitetsarbete.”

**Vårt svar.** Bekräftar bedömningen, och säger samtidigt rakt ut var ansvaret lagts. Frågan om det räcker provas i delen om rektorns ansvar.

---

## Vad som ändrades

Tre kommuner lämnade in en handling som flyttade en punkt: Årjäng från 1 till 3, Degerfors från 5 till 6 och Staffanstorp från 3 till 4. En fjärde, Strömsund, lämnade in en nämndbeslutad riktlinje som prövades och inte ändrade poängen — orden rörelse och motorik förekommer inte i den. **En komplettering kan höja en poäng. Den sänker aldrig en poäng kommunen redan fått, och ingen kommun har förlorat en punkt på att svara.**

Vad delen inte gör

Den vinner inte. En invändning står här för att den ska gå att läsa, inte för att den ska kunna avfärdas. Där kommunen har rätt står det att kommunen har rätt.

Granskningen bedömer huvudmän, aldrig enskilda förskolor eller enskilda medarbetare, och namnen på tjänstepersoner publiceras inte. Ett mått, och någon som följer upp om det nås, är däremot vad granskningen begär.

---

Faktakontrollen skickades 24 september 2026 till varje bedömd kommun med den kommunens egen bedömning. Svaren kom mellan 25 september och 8 oktober. Citaten är klippta ur kommunernas egna brev och kontrolleras tecken för tecken mot dem när delen byggs.

Rättigheter. Granskningen får citeras fritt med källhänvisning till DNA TOMORROW Sverige. Tabeller, diagram och den underliggande kommundatabasen får inte återpubliceras i sin helhet eller till väsentlig del utan skriftligt medgivande. Databasen omfattas av katalogskydd enligt 49 § upphovsrättslagen. Kontakt: [kommun@dna-tomorrow.se](mailto:kommun@dna-tomorrow.se)